

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2022
9. volební období

Z Á P I S

z 9. schůze
zahraničního výboru
konané 19. května 2022

Přítomni: poslankyně E. Decroix, J. Pokorná Jermanová, B. Urbanová, poslanci J. Bašta, R. Bělou, M. Benda, J. Bžoch, J. Horák, T. Kohoutek, O. Lochman, H. Okamura, J. Strýček, M. Ženíšek

Omluveni: poslanci V. Balaš, P. Beitl, J. Kobza, J. Kubík, K. Rais, M. Ratiborský

Př. M. Ženíšek zahájil schůzi v 9.00 hodin. Navrhl, aby ověřovatelem schůze byl posl. J. Bžoch, s čímž poslanci souhlasili. Zároveň oznámil, že oproti rozeslané pozvánce bude místo ministra zahraničních věcí uvádět první a druhý bod jeho náměstek Mgr. Jiří Kozák. Bod 3 pak bude zpravodajovat místo omluveného posl. J. Kobzy posl. J. Bašta.

Posl. M. Benda – navrhuje, aby se za bod 1 zařadil bod s názvem Podpora zapojení Tchaj-wanu do zasedání, mechanismů a činnosti Světové zdravotnické organizace (WHO), Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (UNFCCC), Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) a Interpolu. V PS proběhla k tomuto tématu podpisová akce, která má již přes sto podpisů.

Poslanci poté schválili návrh programu schůze i s nově navrženým bodem /*hlasování 10-0-0*/.

NÁVRH POŘADU SCHŮZE:

9.00 hodin

1. Informace o aktuálním stavu platformy 16+1 (spolupráce Číny a zemí střední a východní Evropy)

uvede: **Mgr. Jiří Kozák**, náměstek ministra zahraničních věcí
PhDr. Eliška Žigová, Odbor států Asie a Pacifiku Ministerstva zahraničních věcí
Prof. PhDr. Olga Lomová, CSc., katedra sinologie, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze
zpravodaj: posl. Marek Ženíšek

2. Podpora zapojení Tchaj-wanu do zasedání, mechanismů a činnosti Světové zdravotnické organizace (WHO), Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (UNFCCC), Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) a Interpolu.

zpravodaj: posl. Marek Benda

3. Informace o nově přijatém dokumentu EU Strategický kompas pro bezpečnost a obranu EU

uvede: **Mgr. Jiří Kozák**, náměstek ministra zahraničních věcí
Jan Havránek, MALD, náměstek ministryně obrany
Ing. Mgr. Martin Kuta, Ph.D., zástupce Parlamentního institutu
zpravodaj: posl. Jaroslav Bžoch

cca 10.30 hodin

4. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Státem Katar na straně druhé o letecké dopravě /sněmovní tisk 135/

uvede: **Ing. Ladislav Němec**, náměstek ministra dopravy
zpravodaj: posl. Jaroslav Bašta

5. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Mezinárodní úmluva o vzájemné správní pomoci při předcházení, šetření a potlačování celních deliktů (Nairobi, 9. června 1977) a s učiněním oznámení podle jejího čl. 15 odst. 3. /sněmovní tisk 142/
uvede: **JUDr. Jiří Georgiev, Ph.D.**, náměstek ministra financí
Mgr. Libuše Vilasová, Generální ředitelství cel
zpravodaj: posl. Eva Decroix
6. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi Českou republikou a Srílanskou demokratickou socialistickou republikou o předávání odsouzených osob (Kolombo, 14. 10. 2021) /sněmovní tisk 149/
uvede: **Mgr. Richard Krpač, LL.M.**, náměstek ministra spravedlnosti,
zpravodaj: posl. Hayato Okamura
7. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Mongolskem, podepsaná v Praze 20. května 2019 /sněmovní tisk 155/
uvede: **Ing. Iva Merhautová, MBA**, náměstkyně ministra práce a sociálních věcí
zpravodaj: posl. Barbora Urbanová
8. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Bosnou a Hercegovinou, podepsaná v Sarajevu 18. května 2021 /sněmovní tisk 156/
uvede: **Ing. Iva Merhautová, MBA**, náměstkyně ministra práce a sociálních věcí
zpravodaj: posl. Barbora Urbanová

cca 11.30hodin

9. Představení koncepcí nových mimořádných a zplnomocněných velvyslanců:

PhDr. Eliška Žigová, vedoucí ZÚ Dillí

Ing. Martin Pohl, vedoucí ZÚ Lisabon

10. Návrh termínu a pořadu příští schůze

11. Sdělení předsedy

12. Různé

1. Informace o aktuálním stavu platformy 16+1 (spolupráce Číny a zemí střední a východní Evropy)

Náměstek ministra zahraničních věcí Mgr. Jiří Kozák – ČR se účastní formátu 16+1 od roku 2012. Minulá vláda věřila, že rozšíření kontaktů s Čínou zlepší koordinaci přístupů a zlepší budování bilaterálních vztahů s Čínou. Za výhodu ČR byla spatřována možnost pravidelného setkávání s čínskými představiteli na vysoké politické úrovni. Předchozí vláda považovala účast v platformě za doplněk bilaterální agendy s Čínou, ale také za součást širších vztahů mezi Evropou a Čínou. Čeští diplomaté v rámci uskupení vystupovali tak, aby kroky ČR nebyly v rozporu s pravidly, politikami, hodnotami a principy EU. V době vzniku platformy v roce 2012 nebyly vztahy mezi světem a Čínou tak napjaté, jako jsou v posledních dvou letech. Do spolupráce v platformě se za ČR zapojilo 9 rezortů. MZV jejich aktivity formálně koordinuje. Prioritní oblasti byly: podpora vývozu potravinářských a zemědělských produktů do Číny, rozvoj automobilového průmyslu a oblast civilního letectví. Spolupráce byla pro české rezorty dobrovolná, odvíjela se od jejich priorit a kapacitních možností. Existence 16+1 od začátku vyvolávala kritiku v Německu. Hlavním argumentem kritiků bylo tvrzení, že Čína se prostřednictvím 16+1 snaží rozdělovat EU. Do jisté míry tomu tak je, ale i Německo a Francie jednaly s Čínou v rámci vlastních formátů. Příkladem je Virtuální summit, konaný 30. prosince 2020, kterého se na straně EU kromě dvou nejvyšších představitelů zúčastnila i německá kancléřka Merkelová a francouzský prezident Macron, ale žádný další členský stát EU přizván nebyl. Peking má pro 16+1 téměř neomezené personální kapacity. Na MZV v Pekingu byl vytvořen stálý sekretariát, který vede bývalá velvyslankyně Číny v ČR paní Chuo Jü-čen.

Otázkou je, co dál s 16+1? Hlavní iniciativy 16+1, ekonomická diplomacie a příslib mohutných investic a vzájemně výhodného obchodu se ani po deseti letech nerealizují. Obchod s ČLR zaznamenal nárůst, avšak místo slibovaných příležitostí pro české firmy a snížení trvale negativní obchodní bilance schodek ČR naopak ještě vzrostl. Čínská iniciativa přináší značná bezpečnostní rizika, především ohrožení smluvních závazků, které po roce 1989 zajišťovaly bezpečnost, stabilitu a prosperitu celého regionu. Nenaplněná očekávání a neplánovaná rizika volají po přehodnocení iniciativy. Vláda ČR ve svém programovém prohlášení oznámila úmysl revidovat vztahy s Čínou. Přístup vlády k iniciativě 16+1 je součástí tohoto procesu, který právě probíhá na MZV. O výsledcích budou poslanci včas informováni.

Prof. PhDr. Olga Lomová, CSc., - stanovisko k 16+1 je založeno na četbě čínských dokumentů, veřejně dostupných strategických materiálů na stránkách čínských think-tanků, které spolupracují s MZV. Tahle perspektiva je důležitá. Vztah ČR k Číně je primárně bilaterální. ČR nemá běžně dostupné strategické výhledy, dokumenty a cíle, které jsou veřejně deklarované. Formát 16+1 se změnil v 17+1, poté co přistoupilo Řecko a následně se opět zmenšil v 16+1, poté co vystoupila Litva. Litva se dostala do sankcí ČLR přesto, že byla členem tohoto sdružení. Následně čínská strana přestala používat toto označení a říká středo a východoevropské země. Celá platforma se vyznačuje velkou mocenskou asymetrií. Na jedné straně stojí Čína, která tlačí projekt, čímž se snaží vytvořit skupinu států, jejichž společným jmenovatelem je jejich komunistická minulost. Ocítají se zde státy bývalého sovětského bloku a bývalé Jugoslávie. Stejný přístup má čínská vláda jak k členům EU, tak i k těm, kteří nejsou členy EU, proto existuje řada věcí, které nejsou kompatibilní. Součástí platformy je snaha obejít stávající mezinárodní mechanismy a závazky, které byly stanoveny. Z hlediska čínských dokumentů je zřejmé, že existuje snaha vytvořit region, který by měl váhu i při jednání s EU. Fakt, že se obcházejí zavedené instituce a mechanismy, je živnou půdou pro korupční praktiky a lobbistické tlaky, zejména na Balkáně, ale i v ČR.

Od roku 2019 v dokumentech EK začíná být Čína pokládána za systémového rivala, proto 16+1 začíná mít velkou symbolickou úlohu. Může se stát polem pro prosazování čínských zájmů, byť i symbolických. Staví nás do pozice partnera, který není čitelný v stávající polarizaci světa. Sílicí spojenectví mezi Čínou a Ruskem je patrné v olympijské deklaraci: „na obranu skutečné demokracie, kterou reprezentuje Čína a Rusko proti hrstce států, které si osobují právo hájit demokracii.“ Čína ve věci Ukrajiny přebírá ruské zpravodajství. Dává najevo, že jejich sympatie jsou na straně Ruska. Opustit platformu, by mohlo být pozitivním signálem pro Čínu, aby si uvědomila, že pokud chce spolupracovat s ČR a mít privilegované kontakty, měla by zaujmout jiné stanovisko ve věci Ukrajiny.

Neměla by se podceňovat symbolická hodnota v zahraniční politice, obzvlášť když nám platforma 16+1 nepřináší žádné hmatatelné výhody.

Zpravodaj M. Ženíšek – vztahy ČR musí stát na pevných, nikoli asymetrických základech. Symbolická podpora Litvy je taky důležitá.

Obecná rozprava – vystoupili poslanci J. Bžoch, H Okamura, Prof. PhDr. Olga Lomová, CSc., poslanci J. Strýček, M. Benda, J. Bašta.

Podrobná rozprava – zpravodaj M. Ženíšek navrhl usnesení, které bylo poslanci přijato /*usn. č. 38, hlasování 12-0-0 je zachyceno v příloze/*.

Po úvodním vystoupení náměstka ministra zahraničních věcí Mgr. Jiřího Kozáka, prezentaci prof. PhDr. Olgy Lomové, CSc. z katedry sinologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, zpravodajské zprávě posl. PhDr. Marka Ženíška, Ph.D. a po rozpravě

zahraniční výbor

- I. bere na vědomí** informace zástupců vlády a expertní komunity;
- II. konstatuje**, že platforma spolupráce Číny a zemí střední a východní Evropy, známé jako 16+1, za deset let své existence nepřinesla členským státům v našem regionu žádný významný prospěch a fungovala spíše jako nástroj k prosazování jednostranných zájmů Čínské lidové republiky;
- III. konstatuje**, že od založení platformy 16+1 došlo k zásadní proměně chování Číny, která po nástupu současného vedení v čele se Si Ťin-pchingem vystupuje jako systémový rival Evropské unie a Spojených států amerických aspirující na pozici světového lídra;
- IV. bere na vědomí** rozhodnutí Litvy z května roku 2021 opustit platformu spolupráce Číny a zemí střední a východní Evropy mimo jiné z důvodů absence přínosu členství v tomto uskupení;
- V. vyzývá** vládu České republiky, aby v rámci revize vztahů s Čínou, ke které se zavázala ve svém programovém prohlášení, zvážila možnost utlumení aktivit v rámci platformy 16+1 a jejího opuštění.

2. Podpora zapojení Tchaj-wanu do zasedání, mechanismů a činnosti Světové zdravotnické organizace (WHO), Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (UNFCCC), Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) a Interpolu

Zpravodaj M. Benda – Tchaj-wan je zemí, se kterou ČR ve všech formách spolupracuje. Je ve složité situaci, protože z hlediska mezinárodního práva není brán jako stát. Zahraniční výbor by se měl přimlouvat za Tchaj-wan, aby byl zapojen do mechanismů čtyř organizací, které to připouštějí.

Senát už takové usnesení v minulosti přijal. Podporu tomuto kroku vyjádřilo v petici již 108 poslanců, proto předkládá zahraničnímu výboru návrh usnesení.

Obecná rozprava – bez diskuse

Podrobná rozprava - zpravodaj M. Benda navrhl usnesení, které bylo poslanci přijato /usn. č. 39, hlasování 12-0-0 je zachyceno v příloze/.

Po úvodní informaci posl. Marka Bendy a po rozpravě

zahraniční výbor

I. zdůrazňuje, že Tchaj-wan je důležitý a podobně smýšlející partner, který s Českou republikou sdílí demokratické hodnoty. Česká republika a Tchaj-wan prohlubují spolupráci v různých oblastech, jako jsou obchod a investice, vyspělé technologie, vzdělávání, kultura, cestovní ruch atd.;

II. bere na vědomí, že

- vláda České republiky považuje Tchaj-wan za jednoho ze svých klíčových partnerů v regionu Indo-Pacifiku, což zdůraznila ve svém programovém prohlášení a ve společném prohlášení z česko-amerického strategického dialogu;
- vzhledem k celosvětové epidemii onemocnění COVID-19 Česká republika a Tchaj-wan v roce 2020 oznámily společné prohlášení s cílem sdílet osvědčené postupy a posílit spolupráci. Na základě tohoto prohlášení Tchaj-wan daroval České republice zdravotnický materiál. Česká republika rovněž poskytla Tchaj-wanu vakcíny, čímž vznikla vzájemná podpora v oblasti zdravotnictví a medicíny;
- Tchaj-wan se aktivně zapojuje do boje proti změně klimatu, organizovanému zločinu a zachování bezpečnosti civilního letectví. Jedná se o globální problémy, na jejichž řešení se podílejí všichni členové mezinárodního společenství včetně Tchaj-wanu;
- Tchaj-wan je stále vyloučen z většiny mezinárodních organizací, jako je Světová zdravotnická organizace (WHO), Rámcová úmluva OSN o změně klimatu (UNFCCC), Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) a Mezinárodní organizace kriminální policie (Interpol), což ovlivňuje zájmy tchajwanského lidu a brání jeho přínosu světovému společenství;

III. se domnívá, že

- stanovy organizací WHO, UNFCCC, ICAO a Interpolu umožňují subjektům účast v těchto organizacích bez ohledu na otázku státnosti;

- účast Tchaj-wanu na činnosti těchto organizací v minulosti při několika výjimečných příležitostech, což se projevilo zejména na jeho zkušenostech ze Světového zdravotnického shromáždění (WHA), byla nejen přínosem pro Tchaj-wan, ale přispěla i k celosvětovému zájmu;

- IV. v y z ý v á** vládu České republiky, aby vyjádřila podporu účasti Tchaj-wanu na zasedáních, v mechanismech a činnostech mezinárodních organizací WHO, UNFCCC, INTERPOL a ICAO;
- V. p o v ě ř u j e** předsedu zahraničního výboru, aby o tomto usnesení informoval předsedkyni Poslanecké sněmovny, předsedu vlády, prezidenta republiky, ministra zahraničních věcí a ministra zdravotnictví.

3. Informace o nově přijatém dokumentu EU Strategický kompas pro bezpečnost a obranu EU

Př. M. Ženíšek - poslancům byly rozeslány podklady z MZV a z Parlamentního institutu a návrh usnesení.

Náměstek ministra zahraničních věcí Mgr. Jiří Kozák – Strategický kompas je dokumentem budoucího směřování společné bezpečnostní a obranné politiky a globálního přístupu EU k otázkám bezpečnosti a obrany. Dokument navazuje na globální strategii EU z června 2016, která obecně formulovala 3 strategické priority EU: 1. Reakci na vnější krize; 2. Budování schopností partnerů; 3. Obranu unie a jejich občanů. Priority doplňuje o konkrétní cíle a způsob jejich dosažení a to v oblasti krizového řízení, odolnosti, rozvoje a budování schopností a partnerství. Pro ČR je zásadní, že Strategický kompas je pevně zasazen do kontextu maximálně možného posilování a prohlubování transatlantických vazeb. Definuje je jako klíčové pro bezpečnost a obranu euroatlantického prostoru. Strategický kompas si neklade za cíl vytváření stálých vojenských plánovacích a velitelských struktur a kapacit duplicitních k NATO, ale silnější EU, která může nést větší odpovědnost za obranu euroatlantického prostoru. Ruská agrese proti Ukrajině se promítla i do formulace řady pasáží Strategického kompasu. Zdůrazňuje potřebu posílení bezpečnostní spolupráce se státy Východního partnerství zejména s Ukrajinou, Gruzii a Moldavskem a státy západního Balkánu. Zdůrazňuje i posilování odolnosti těchto geografických oblastí. Strategický kompas definuje unijní ambice v otázkách bezpečnosti a obrany v oblasti Indo-Pacifiku, kde se dnes odehrává politické soutěžení o globální dominanci. Podrobně se věnuje úloze Číny jako našeho systémového rivala. Ambicemi kompasu je rozvíjení bezpečnostní spolupráce se stejně smýšlejícími státy Indo-Pacifiku a posilování odolnosti regionu proti celé škále hrozeb plynoucích z hybridního působení a z nových rušivých technologií. Naplňování cílů Strategického kompasu bude jedním z cílů nadcházejícího předsednictví ČR v Radě Evropské unie.

Náměstek ministryně obrany Jan Havránek MALD, – do přípravy Strategického kompasu se ČR velmi aktivně zapojila. Neusiluje o průnik do oblasti kolektivní obrany ani o vytváření evropské armády. Důsledně je založen na strategické vizi ukotvené v transatlantické vazbě a potřebě posílit rozvojem obranné spolupráce EU i spolupráci s NATO. Jedním z výstupů Strategického kompasu je architektura pro rychlou reakci EU, které má dominovat Kapacita rychlého nasazení. ČR zde trvala na tom, aby tyto jednotky byly založeny na stávajícím konceptu bojových uskupení EU a nevytvářely se nové paralelní struktury. V oblasti odolnosti bude hlavním úkolem příprava souboru nástrojů pro čelení hybridním hrozbám a dezinformacím, ale i posilování pozice EU v kyberprostoru, vesmíru a námořních cestách. Rozvoj schopností je navázán na širší agendu summitu ve Versailles z března 2022 v oblasti obrany. Jeho cílem bude podpořit rozvoj potřebných evropských vojenských

schopností, identifikace a podpory kritických technologií, zlepšení využití unijních nástrojů na podporu, mnohonárodní spolupráce a rozvoj screeningu přímých zahraničních investic. Pro partnerství je prioritou spolupráce s hodnotově blízkými aktéry, jako jsou USA, NATO a partneři v Indo-Pacifiku. V současné době se nacházíme ve fázi implementace. Kompas obsahuje 70-80 cílů v různých oblastech, jejichž plnění je naplánováno na roky 2022-2025. V období českého předsednictví bude důležité dohlížet na implementaci. EK včera vydala sdělení k nedostatkům v obranných investicích evropských států. EU zvažuje vytvořit mechanismy pro zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany.

Zástupce Parlamentního institutu Ing. Mgr. Martin Kuta, Ph.D. – jde o relativně novou iniciativu, která má doplňovat stávající iniciativy EU v oblasti obrany. Iniciativa byla spuštěna s vizí vytvoření sdílené strategické kultury mezi členskými státy, aby strategický dokument reflektoval zájmy, hrozby a výzvy tak, jak je vnímají jednotlivé členské státy. Nejde o iniciativu seshora, tedy z Evropské služby pro vnější činnost. Důvody pro představení v čase: 1. ambice EU stát se celosvětovým „security providerem“; 2. rozpracování globální strategie EU; 3. geopolitická realita, které hrozby vnímat jako prioritní a které jako druhořadé. Mezi občany členských států EU je vysoká podpora obranným iniciativám a posilování obrany a bezpečnosti. Členské státy se podílely na definování hrozeb, cílů i časového rámce. Dokument reflektuje existující iniciativy v oblasti obrany a bezpečnosti.

Zpravodaj J. Bžoch – strategii EU vítá. Ne všechny členské státy EU jsou zároveň členy NATO, v nejbližších dnech se přidají další dva státy. Přesto, že by některé členské státy chtěly vytvořit evropskou armádu, tato strategie k tomu naštěstí nesměruje.

Obecná rozprava – vystoupili poslanci H. Okamura, M. Ženíšek, náměstek ministryně obrany Jan Havránek, MALD,

Podrobná rozprava – zpravodaj J. Bžoch navrhl usnesení, které poslanci vzápětí přijali /*usn. č. 40, hlasování 12-0-0 je zachyceno v příloze*/.

Po úvodním vystoupení náměstka ministra zahraničních věcí Mgr. Jiřího Kozáka, náměstka ministryně obrany Jana Havránka, MALD, zpravodajské zprávě posl. Mgr. Jaroslava Bžocha a po rozpravě

zahraniční výbor

b e r e n a v ě d o m í informaci ministra zahraničních věcí.

4. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Státem Katar na straně druhé o letecké dopravě /sněmovní tisk 135/

Náměstek ministra dopravy Ing. Ladislav Němec – dohoda má za cíl jednotně upravit oblasti civilní letecké dopravy mezi EU a Katar. Nahradí dvoustranné letecké dohody mezi jednotlivými členskými státy EU a Katar, včetně dohody mezi ČR a Katar z roku 2012. Prioritou pro EU při vyjednávání tohoto textu dohody bylo stanovení jasného právního rámce pro spravedlivou hospodářskou soutěž na liberalizovaném přepravním trhu. Sjednáním této dohody dojde k výraznému sblížení pravidel obou stran a vytvoření rovného konkurenčního prostředí s mnoha příležitostmi pro

spolupráci leteckých dopravců smluvních stran. Dohoda je v souladu s ústavním pořádkem a ostatními součástmi právního řádu ČR. Její sjednání nevyžaduje změny v českém právním řádu a nebude mít dopad na výdaje státního rozpočtu.

Zpravodaj J. Bašta – mezinárodní vztahy v oblasti civilního letectví mezi členskými státy EU a třetími zeměmi obvykle upravují dvoustranné dohody mezi těmito státy. Ustanovení těchto dohod by měla být v souladu s principy Mezinárodní organizace pro civilní letectví. Evropská komise současně definuje vnější politiku EU vůči významným partnerům v oblasti civilního letectví. Cílem má být rozvoj letecké dopravy a celkové zlepšení vzájemných vztahů s danými zeměmi. Jedním z takových projektů je záměr sjednat za celou EU komplexní dohodu se státem Katar. Jednotné letecké dohody může EK sjednávat pouze na základě zvláštního pověření, uděleného příslušnou Radou Evropské unie, v tomto případě Radou ministrů dopravy. Takové pověření existuje od roku 2016. Dohoda má za cíl jednotně upravit oblast civilní letecké dopravy mezi EU a Katar. Nahradí příslušná ustanovení stávajících dvoustranných leteckých dohod jednotlivých členských států s Katar. Hlavním důvodem sjednání této dohody je otázka spravedlivé hospodářské soutěže.

Obecná rozprava – bez diskuse

Podrobná rozprava – zpravodaj J. Bašta navrhl usnesení, které poslanci přijali /usn. č. 43, hlasování 11-0-0 je zachyceno v příloze/.

Po odůvodnění náměstka ministra dopravy Ing. Ladislava Němce, zpravodajské zprávě posl. Jaroslava Bašty a po zprávě

zahraniční výbor

I. d o p o r u č u j e Poslanecké sněmovně přijmout následující usnesení:

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky

d á v á s o u h l a s k ratifikaci Dohody mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Státem Katar na straně druhé o letecké dopravě;

II. p o v ě ř u j e předsedu výboru, aby toto usnesení předložil předsedkyni Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky;

III. z m o c ň u j e zpravodaje výboru, aby na schůzi Poslanecké sněmovny podal zprávu o výsledcích projednávání tohoto vládního návrhu na schůzi zahraničního výboru.

5. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Mezinárodní úmluva o vzájemné správní pomoci při předcházení, šetření a potlačování celních deliktů (Nairobi, 9. června 1977) a s učiněním oznámení podle jejího čl. 15 odst. 3. /sněmovní tisk 142/

Náměstek ministra financí JUDr. Jiří Georgiev, Ph.D. – ČR přistoupila k úmluvě na základě usnesení vlády z roku 1998, jako ke smlouvě vládní kategorie. Záměr celní správy je umožnit aplikaci této smlouvy v plném rozsahu. Hlavním cílem je poskytování správní pomoci v oblasti celnictví mezi smluvními stranami navzájem, za účelem prosazování celních předpisů. V souvislosti se změnami, které do právního řádu ČR učinila tzv. euro-novela ústavy, je zapotřebí k využití plného potenciálu této smlouvy přistoupit k její ratifikaci, aby se stala smlouvou prezidentské kategorie a byla ratifikována jako mezinárodní smlouva. Výhrada patří k odstavci 15 přílohy 10, s cílem ochrany

osobních údajů při nakládání mezi smluvními stranami, které neposkytují tak širokou úroveň ochrany osobních údajů jako státy EU. Výhrada by přibyla k stávajícím výhradám, které úmluva umožňuje.

Zpravodajka E. Decroix – tento tisk byl již projednáván v 1. čtení na 16. schůzi poslanecké sněmovny 24. března 2022. Úmluva už byla projednána v Senátu, kde 11. května 2022 na 25. schůzi byl udělen souhlas s ratifikací.

Obecná rozprava – vystoupil posl. M. Benda.

Podrobná rozprava – zpravodajka E. Decroix navrhla usnesení, které poslanci přijali /*usn. č. 44, hlasování 11-0-0 je zachyceno v příloze*/.

Po odůvodnění náměstka ministra financí JUDr. Jiřího Georgieva, Ph.D., zpravodajské zprávy posl. Evy Decroix, MBA a po rozpravě

zahraniční výbor

I. d o p o r u č u j e Poslanecké sněmovně přijmout následující usnesení:

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky

d á v á s o u h l a s k ratifikaci Mezinárodní úmluvy o vzájemné správní pomoci při předcházení, šetření a potlačování celních deliktů (Nairobi, 9. června 1977) a učinění oznámení tohoto znění: „Česká republika v souladu s ustanovením článku 15 odstavce 3 Mezinárodní úmluvy o vzájemné správní pomoci při předcházení, šetření a potlačování celních deliktů ze dne 9. června 1977 přijímá Přílohy I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII a Přílohy X a XI s výhradou podle článku 18 této úmluvy k odstavcům 15 obou těchto Příloh“;

II. p o v ě ř u j e předsedu výboru, aby toto usnesení předložil předsedkyni Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky;

III. z m o c ň u j e zpravodajku výboru, aby na schůzi Poslanecké sněmovny podala zprávu o výsledcích projednávání tohoto vládního návrhu na schůzi zahraničního výboru.

6. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi Českou republikou a Srílanskou demokratickou socialistickou republikou o předávání odsouzených osob (Kolombo, 14. 10. 2021) /sněmovní tisk 149/

Náměstek ministra spravedlnosti Mgr. Richard Krpač, LL.M., - mezi ČR a Srí Lankou v současné době není v platnosti žádná dvoustranná ani mnohostranná smlouva o předávání odsouzených osob. Předávání odsouzených osob tak nelze realizovat ani na bezesmluvním základě. Srílanská právní úprava vyžaduje pro tento typ mezinárodní justiční spolupráce existenci platné mezinárodní smlouvy. Vzhledem k těmto skutečnostem není předávání odsouzených mezi ČR a Srí Lankou možné. Z tohoto důvodu je sjednání předkládané smlouvy považováno za účelné. Odsouzeným tak smlouva poskytne možnost vykonat trest odnětí svobody ve státě, jehož jsou občany v a prostředí, které po trestu usnadní jejich resocializaci zpátky do společnosti. Sjednání smlouvy je v souladu se zahraničně-politickými zájmy ČR a rozšíří možnosti mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech mezi smluvními stranami. Iniciativa ke sjednání smlouvy vzešla ze strany MZV. Provádění smlouvy bude náležet do působnosti Ministerstva spravedlnosti, Ministerstva vnitra a Ministerstva zahraničních věcí. Náklady spojené s prováděním smlouvy budou pokryté z rozpočtových kapitol těchto rezortů a dopad na státní rozpočet bude nevýznamný.

Zpravodaj H. Okamura – smyslem smlouvy mezi ČR a Srílanskou demokratickou socialistickou republikou je umožnit spolupráci obou států při předávání osob odsouzených na území jednoho státu k výkonu trestu odnětí svobody na území druhého státu, jehož jsou dotčení státními příslušníky. Vzhledem k absenci smlouvy a nemožnosti realizovat tuto formu spolupráce na základě ujištění o vzájemnosti, není předávání odsouzených mezi ČR a Srí Lankou v současnosti možné. Proto je sjednání předkládané smlouvy považováno za vhodné i účelné. Smlouva umožní spolupráci při předávání odsouzených osob.

Obecná rozprava – bez diskuse.

Podrobná rozprava - zpravodaj H. Okamura navrhl usnesení, které poslanci přijali /usn. č. 45, hlasování 11-0-0 je zachyceno v příloze/.

Po odůvodnění náměstka ministra spravedlnosti Mgr. Richarda Krpače, LL.M., zpravodajské zprávě posl. Mgr. Hayato Okamury a po rozpravě

zahraniční výbor

I. doporučuje Poslanecké sněmovně přijmout následující usnesení:

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky

dává souhlas k ratifikaci Smlouvy mezi Českou republikou a Srílanskou demokratickou socialistickou republikou o předávání odsouzených osob (Kolombo, 14. 10. 2021);

II. pověřuje předsedu výboru, aby toto usnesení předložil předsedkyni Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky;

III. zmocňuje zpravodaje výboru, aby na schůzi Poslanecké sněmovny podal zprávu o výsledcích projednávání tohoto vládního návrhu na schůzi zahraničního výboru.

7. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Mongolskem, podepsaná v Praze 20. května 2019 /sněmovní tisk 155/

Náměstkyně ministra práce a sociálních věcí Ing. Iva Merhautová, MBA, - jedná se o standardní smlouvu tohoto typu na sociální zabezpečení, která by měla navázat na již sjednané smlouvy zejména o zamezení dvojího zdanění a ochraně investic. Jejím úkolem je vymezit, ve kterém státě bude migrující pracovník platit pojištění a současně stanovit z toho plynoucí důchodové nároky. Pro zaměstnavatele, kteří vysílají své zaměstnance do druhého státu, je důležité mít jistotu v tom, kam mají za ně odvádět pojistné. Pro pracovníky je důležité, že jejich pojištění se ve druhém smluvním státě započítá v budoucnu v jejich přiznávaných důchodech. Smlouva je předkládána opětovně, protože v minulém volebním období se nestačilo její projednávání dokončit. ČR nebude v českých důchodech přemítat dřívější doby, kdy v rámci internacionální pomoci přetrvávající až do poloviny 90. let, bylo mongolským občanům v bývalém Československu umožněno se vyučit, studovat, či dočasně pracovat za účelem zvýšení kvalifikace. Tyto doby si podle svých předpisů zhodnotí mongolská strana. V tuto chvíli pracuje v ČR asi 7000 mongolských zaměstnanců a náklady na jejich důchody za každý rok pojištění by představoval částku 15 milionů ročně.

Zpravodajka B. Urbanová – smlouva o sociálním zabezpečení mezi ČR a Mongolskem byla podepsána 20. května 2019. Jde o smlouvu prezidentského charakteru, jež je před ratifikací předkládána k vyslovení souhlasu oběma komorám parlamentu, podle čl. 49 písmena a) a e) Ústavy ČR. Mezi ČR a Mongolskem již existuje několik mezinárodních smluv podporujících ekonomickou spolupráci, ale žádná zatím neupravuje problematiku sociálního zabezpečení, proto je tato smlouva vhodná k doplnění společného právního rámce. Předkládaná smlouva upravuje vedle účasti na pojištění pouze poskytování důchodových dávek. Smlouva nebude mít zásadní vliv na státní rozpočet. Formálně i obsahově odpovídá českým i evropským standardům

Obecná rozprava – bez diskuse.

Podrobná rozprava - zpravodajka B. Urbanová navrhla usnesení, které poslanci vzápětí přijali /usn. č. 41, hlasování 10-0-0 je zachyceno v příloze/.

Po odůvodnění náměstkyně ministra práce a sociálních věcí Ing. Ivy Merhautové, MBA, zpravodajské zprávě posl. Ing. Barbory Urbanové a po rozpravě

zahraničního výboru

I. doporučuje Poslanecké sněmovně přijmout následující usnesení:

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky

dává souhlas k ratifikaci Smlouvy o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Mongolskem, podepsané v Praze 20. května 2019;

II. pověřuje předsedu výboru, aby toto usnesení předložil předsedkyni Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky;

III. zmocňuje zpravodajku výboru, aby na schůzi Poslanecké sněmovny podala zprávu o výsledcích projednávání tohoto vládního návrhu na schůzi zahraničního výboru.

8. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Bosnou a Hercegovinou, podepsaná v Sarajevu 18. května 2021 /sněmovní tisk 156/

Náměstkyně ministra práce a sociálních věcí Ing. Iva Merhautová, MBA, - doposud byly vztahy v oblasti sociálního zabezpečení zajištěny smlouvou s bývalou Jugoslávií z roku 1957. Tato smlouva již neodpovídá současným potřebám. Nová smlouva se řídí mezinárodně uznávanými požadavky na koordinaci sociálního zabezpečení a požadavky, které se objevují v dvoustranných a mnohostranných smlouvách i v předpisech EU. Vymezuje účast na sociálním a zdravotním pojištění ve smluvních státech. Upravuje oblast dávek v nemoci a v mateřství, peněžité dávky i zdravotní péči, důchody, dávky při pracovních úrazech, dávky v nezaměstnanosti a příspěvek na dítě. Změna oproti předchozí úpravě je v oblasti poskytování a hrazení zdravotní péče. Náklady již neponese státní rozpočet, ale zdravotní pojišťovna, u které je daná osoba pojištěna. Uzavření smlouvy nebude klást zvýšené nároky na výdaje ze státního rozpočtu, neboť důchody do Bosny a Hercegoviny jsou již vypláceny na základě úmluvy z roku 1957.

Zpravodajka B. Urbanová – smlouva o sociálním zabezpečení mezi ČR a Bosnou a

Hercegovinou byla podepsána 18. května 2021. Jde o smlouvu prezidentského charakteru, jež je před ratifikací předkládána k vyslovení souhlasu oběma komorám parlamentu ČR, podle čl. 49 a) a e) Ústavy ČR. Mezi ČR a Bosnou a Hercegovinou již oblast sociálního zabezpečení upravuje úmluva z roku 1957. Smlouvu je třeba přizpůsobit aktuálním potřebám právních řádů obou zemí, a proto byla podepsána nová, která tu původní nahradí. Hlavní změnu nová smlouva přináší pouze v oblasti zdravotní péče. Její náklady již neponese stát, nýbrž za své pojištění příslušná pojišťovna. Jinak se obsahově od úmluvy z roku 1957 příliš neliší. Je preciznější. Formálním uspořádáním je standartním dokumentem, který respektuje základní mezinárodně uznávané principy. Smlouva nebude mít zásadní vliv na státní rozpočet.

Obecná rozprava – bez diskuse.

*Podrobná rozprava - zpravodajka **B. Urbanová** navrhla usnesení, které poslanci vzápětí přijali /usn. č. 42, hlasování 11-0-0 je zachyceno v příloze/.*

Po odůvodnění náměstkyně ministra práce a sociálních věcí Ing. Ivy Merhautové, MBA, zpravodajské zprávě posl. Ing. Barbory Urbanové a po rozpravě

zahraniční výbor

I. d o p o r u č u j e Poslanecké sněmovně přijmout následující usnesení:

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky

d á v á s o u h l a s k ratifikaci Smlouvy o sociálním zabezpečení mezi Českou republikou a Bosnou a Hercegovinou, podepsané v Sarajevu 18. května 2021;

II. p o v ě ř u j e předsedu výboru, aby toto usnesení předložil předsedkyni Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky;

III. z m o c ň u j e zpravodajku výboru, aby na schůzi Poslanecké sněmovny podala zprávu o výsledcích projednávání tohoto vládního návrhu na schůzi zahraničního výboru.

9. Představení koncepcí nových mimořádných a zplnomocněných velvyslanců

Svou koncepci působení v oblasti představili poslancům **PhDr. Eliška Žigová**, vedoucí ZÚ Dillí a **Ing. Martin Pohl**, vedoucí ZÚ Lisabon.

Bod byl na základě žádosti MZV uzavřen, písemný, ani zvukový záznam tedy nebyl pořizován.

10. Návrh termínu a pořadu příští schůze

Př. **M. Ženíšek** - další řádná schůze výboru je naplánována na 9. června od 9.00 hodin. Dopolední program příští schůze je již připraven a poslanci jej mají před sebou.

11. Sdělení předsedy

Př. M. Ženíšek – podal informace o uskutečněné cestě do Kyjeva ve dnech 5. - 6. května 2022. Jednání proběhla s předsedou Nejvyšší rady Ukrajiny Ruslanem Stefanchukem, předsedou zahraničního výboru Oleksandrem Merezkem, předsedkyní evropského výboru Ivannou Klimpush-Tsyntsadze, vicepremiérkou po evropské záležitosti Olhou Stefanishynou, ministrem zahraničních věcí Dmytro Kulebou, starostou Kyjeva Vitalijem Kličkem a se zahraničně-politickými poradci prezidenta Zelenského. Delegace navštívila také předměstí Kyjeva Buču, Irpiň a Boroďanku.

Během cesty bylo podepsáno společné prohlášení s předsedy zahraničních výborů Nejvyšší rady Ukrajiny O. Merezkem a Senátu Polska B. Klichem – k nahlédnutí na webu ZAV.

Jednání s představitelkou demokratického Běloruska Svjatlanou Cichanouskou bylo zrušeno z důvodu malého zájmu členů ZAV. Proběhl jen oběd s vedením výboru, na kterém se probírala tři nejdůležitější témata:

- diplomatický status možného Běloruského domu v Praze a z toho vyplývající tlak Cichanouské na zrušení naší ambasády v Minsku.
- žádost o výjimky pro běloruské občany při udělování víz (měla vzápětí schůzku s ministrem školství, kde se dohodlo, že alespoň studentská víza se nebudou limitovat) + žádost o zavedení měsíčních pobytů pro děti vězňů v ČR (přes program Ministerstva vnitra Medevac).
- žádost o založení skupiny přátel s Běloruskem v PSP, kterou vzápětí př. Ženíšek založil jako neformální skupinu přátel Demokratického Běloruska).

Od minulé schůze výboru přijal př. Ženíšek následující velvyslankyně a velvyslance: Švédska, Palestiny, Finska, Indie, Egypta, Ázerbájdžánu, Nizozemí, Albánie, Litvy, Mongolska a Estonska.

Na půdě zahraničního výboru došlo také k přijetí zahraničně-politických poradců prezidenta Litvy a poradce viceprezidentky Ázerbájdžánu, kterého přijímal posl. Kobza. Proběhlo také setkání s poslanci Nejvyšší rady Ukrajiny a delegace Zakarpatské oblastní rady, které vedl posl. Beitl.

12. Různé

Posl. R. Bělor – setkal se s velvyslanci Jižní Koreji a Tchaj-wanu

Schůze skončila ve 12:30 hodin.

Zapsala: Mgr. Miriama Štrbová

Mgr. Jaroslav B ž o c h v. r.
ověřovatel výboru

PhDr. Marek Ž e n í š e k, Ph.D. v. r.
předseda výboru